

GRONINGER

ALGEMEEN
VOOR

STAD GRONINGEN

COURANT.

DAGBLAD

DE

EN OMMELANDEN.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der **Stad Groningen** maken bekend, dat het, bij besluit van den Heer **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** der Provincie **Groningen**, van den 15 September 1840, n°. 28, gearresteerde **Procureur** verklaarde 1ste **SUPPLETOIRE KOHIER** voor de **BELASTING** op het **PERSONEEL**, voor het dienstjaar 1841, aan den **Ontvanger der Directe** in deze Gemeente ter invordering is overgegeven.

GRONINGEN den 24 September 1840.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

De ADMINISTRATEUR van 's **RIJKS SCHATKIST** in de Provincie **Groningen** brengt ter kennis van de **HOUDERS** van **AANDEELEN** in de **GELDLEENING** groot f 35,000, ter medevoorziening in de kosten van de **Uitdieping** der **groot**, dat de **NIEUWE COUPONS** ten zijnen Kantore verkrijgbaar zijn, en overlegging van het **Bewijs** ter bekoming van dezelve, en vertoon van de **Coupons**, ten einde van de **Uitgifte** dezer **Coupons** op dezelve aanteekening te doen.

GRONINGEN

den 14 September 1840.

De KOMMISSIE van **ONDERWIJS** in de Provincie **Groningen** vergadert op **WOENSDAG**, den 14 October, des morgens te 8 uren precies, in het **Provincie huijs te Groningen**. Die zich dan willen laten **Examineren**, moeten hunne **Gedragsschrijven** van goed **Gedrag** en een **authentiek Afschrift** van hunne **Gedragsschrijven** **franko** inzenden bij den **SCHOOLOPZIGTER** van hun **District**, vóór den 4 October, met opgave van den **Rang**, voor welken zij verlangden **onderzocht** te worden.

TH. VAN SWINDEREN, Secretaris.

OOSTINDIE.

BATAVIA den 20 Mei.

De **Javatische Courant** van den 9 dezer behelst een bericht nopens de bij het **gouvernement** ingekomene tijding der bemagtiging door onze troepen van twee in de nabijheid van **Baros**, op het noordelijke gedeelte van **Sumatra**, gelegene **plaatsen**. Uit dit bericht blijkt, dat het bedoelde wapenfeit, 't welk voor de rust van genoemd gewest van groot belang is, heeft plaats gehad op den 11 April jl., behalve de landtroepen, onder bevel van den kolonel **Michiels**, die in de operatiën heeft bestuurd, ook de oorlog-schooners **Pilades**, **Kameleon** en de **schoneer Anadiomene**, onder bevel van den kapitein ter zee **Edeling**, aan hetzelve een werkzaam aandeel hebben genomen. Nadat een 12ponder en **kanon** met veel moeite, en onder het aanhoudend kogel- en mitrailleur-vuur der vijandelijke bating, in batterij gebragt waren, is het geschut des vijands spoedig overwogen gebragt, waarop weldra de bating bestormd en vermeesterd, en eene **bedeeld nabijgelegene**, meer belangrijke bating omgetrokken en mede met storm ingenomen is. De vijand heeft bij deze bestormingen eenen hevigen en hardnekkigen tegenstand geboden. In de tweede bating heeft de vijand 78 dooden achtergelaten. Vier stukken geschut, en eene menigte andere wapenen en goederen zijn in handen der onzen gevallen. De kolonel **Michiels** gewaagt met bijzonder lof van den moed en de volharding, door de troepen bij deze expeditie aan den dag gelegd, en de goede diensten, door de zeemagt bewezen. — De behaalde overwinning heeft ten gevolge gehad, dat de vijand onverwijd ook **Tapas** heeft overtuind, welke plaats den 12 April door de onzen in bezit genomen is, en men vermoedt de spoedig overwinning van **Sumatra** te mogen verwachten, waardoor de **ruis** in de noordelijke afdeeling weldra verzekerd zoude zijn.

Het heeft **Z. Exc.** den **gouverneur-generaal** van **Nederl. Indië** behaagd, bij besluit van den 6 dezer, den laten luit. van het lde inf. **C. H. Bischoff** en den serj. maj. van het algemeen depôt **C. Gottschalk**, ten gevolge van het door hen gehouden manmoedig gedrag, bij gelegenheid van het stormenderhand overmeesteren van twee vijandelijke batingen, in de nabijheid van **Baros**, in de noordelijke afdeeling van **Sumatra**, respectieijk te bevorderen tot **kapitein** en **tweeden luitenant**, met bepaling, dat van deze **buitengewone**, op het slagveld verdiende **bevoordering**, bij algemeene order aan het leger zal worden kennis gegeven.

RUSLAND.

PETERSBURG den 12 September.

Voor eenige dagen is de toren op de kapel van de alhier gevestigde ingenieurs-school door eenen blikseminstraal getroffen. De brand, die daardoor ontstond, is echter, door snel toegebragte hulp, weldra weder gebluscht.

Met betrekking tot de jongste aardbeving in **Armenië**, deelen onze dagbladen thans den volgenden, van den 12 Augustus uit **Tiflis** gedagteekenden brief mede: »Ik moet vermoeden, dat gij reeds van de schrikkelijke aardbeving in den **Ararat** gehoord zult hebben, welke de stad **Nachtischewan** tot in den grond toe vernield, te **Erivan** alle gebouwen beschadigd en twee kreitsen van **Armenië**, de **Scharische** en **Surmalinskische**, verwoest heeft. Al de dorpen in die beide gewesten zijn vernield. De grond is in zulk eene mate vaneen gespleten, dat al de met katoen en rijst bezaaide landerijen zonder water gebleven zijn en de oogst dus verloren is. Het gewigtigste nogtans is in de nabijheid van den **Ararat** voorgevallen. Begrijp slechts: de geweldige bergklomp van den **Ararat** heeft zich van zijnen grondslag losgerukt en zeven wersten verre de schriklijkste sporen van verwoesting achtergelaten. Onder anderen, is hierdoor het grootste dorp **Achuri**, even als in der tijd **Herculanum** en **Pompeji**, begraven geworden. Onder ontzettende hoopen steenen liggen aldaar meer dan duizend menschen bedolven. Gelijktijdig drong eene dikke vloeistof, die zich naderhand in eene rivier veranderd heeft, uit de geopende ingewanden van den **Ararat** naar buiten, vervulde dezen vreesselijken aardval, en woelde uit derzelver diepte de lijken der ongelukkige inwoners van **Achuri**, nevens paarden, runderen, levensmiddelen, enz. naar boven. De aardbevingen bleven in de beide hierboven genoemde landstreken nog dagelijks voortduren, en keerden dezelve ganschelijk onderst boven. Allengskens worden zij zeldzamer; doch ook nu nog is de **Ararat** niet rustig; gisteren nacht werd ik door twee zware onderaardsche slagen uit den slaap gewekt.»

SPANJE.

MADRID den 13 September.

Het manifest van den generaal **Espartero**, heden alhier bekend gemaakt, heeft den levendigsten indruk te weeg gebragt. Des avonds was de stad verlicht, terwijl verschillende troepen muzikanten de wijken der stad tot laat in den nacht zijn doorgetrokken, fanfares en vaderlandsche liederen uitvoerende. De volksmenigte verzamelde deze muzikanten, onder de luidruchtigste kreten van: **Leve de generaal Espartero! Leve het leger en de constitutie!**

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 17 September.

De intogt des Konings is vervroegd en zal nu op den 21 dezer, en niet door de nieuwe Koningspoort, maar door de Frankforterpoort geschieden, daar men heeft gezien, dat eenige der straten, welke de trein in het eerste geval had door te gaan, daartoe te smal zijn. Dit veroorzaakt menigerlei teleurstelling, vermits de vensters in de nieuwe Koningstraat, ieder tot voor 4 a 5 **Friedrichs-d'or**, reeds alle waren verhuurd.

Om u eenig denkbeeld van de belangstelling in, en gemaakte kosten voor deze plechtigheid te geven, diene dit weinige: De vaneen der gilden zijn zoo rijk bevestigd, dat zij ieder omstreeks 500 **Rthl.** kosten. Voor een rijpaard betaalt men voor het gebruik van den eenigen dag 10 **Friedr.-d'or**. De eer van de vaandels der slagers betaakt een der rijkste vleeschhouwers er 1000 **Rthl.** voor. De algemeene illuminatie is heden afgekondigd en zal prachtig zijn; die van de twee raadhuisen kost 1000 **Rthl.** Het getal der gildebroeders, die den Koning mede zullen inhalen, bedraagt 15,000 man, en de gilden hebben tot op 10—12 mijlen afstand van **Berlijn** al de militaire muzijkorpsen in soldij opgenomen; dat der vleeschhousers betaalt 200 **Rthl.** voor een korps trompetters, en kleedt hetzelfde bovendien

in een opzettelijk voor dezen dag gemaakte allerschitterendste uniform.

Hoe oorlogszuchtig ook de berigten uit de westelijke streken voor ons luiden, schijnen zij echter over het algemeen hier geene merkbare bezorgdheid te weeg te brengen. Zoo als het gerucht wil, zouden, voorzorgshalve, onzerzijds de vestingen aan den Rijn sterker bezet en met overvloediger amunitiën voorzien worden, zonder daarvan juist veel ophef te maken. Ook zouden wel der reserve-troepen, die ieder jaar in den herfst ontslagen worden, ditmaal met de aan den Rijn in Westphalen staande legerkorpsen kunnen te zamen blijven, om eenigermate zich tegen over de vijandelijke demonstratiën van Frankrijk te stellen. Overigens zijn de artillerie-treinen, die altijd in goeden staat zijn, dezer dagen op den voet van oorlog gebragt, zoodat wij, is het nood, ieder oogenblik marscheren kunnen.

FRANKFORT den 18 September.

Te **Warschau** is het gerucht verspreid, dat men aldaar, gedurende het verblijf van den Keizer, een' tak der in **Gallicië** ontdekte zamenzwering op het spoor zoude zijn gekomen, en dat de Monarch zijn verblijf in de **Poolsche hoofdstad** verlengd had, om het onderzoek in persoon te leiden en de noodige maatregelen te helpen nemen. Zulks zoude in strijd zijn met het van elders medegedeelde, dat het onderzoek te **Lemberg** bewezen heeft, dat de **Gallische zamenzwering** zich niet tot **Russisch Polen** uitstrekte.

Prins Paskewitch bevond zich den 8 dezer nog te **Warschau**, maar zoude weldra naar het leger van het zuiden reizen, en alle gemaakte beschikkingen waren op zijne langdurige afwezigheid berekend. Alle berigten uit de zuidelijke provinciën van het Rijk spraken van de gedurig toenemende sterkte van het leger in **Bessarabië**. De bewegingen te **Konstantinopel** en op andere punten van het **Turksche Rijk** maakten, volgens deze berigten, de tegenwoordigheid eener sterke legerafdeeling op de grenzen meer noodig, dan de verwachte aanval tegen **Mehemed-Ali**, waartoe alleen de troepen aangewend zouden worden, die te **Odessa** en in de havens van de **Krim** zijn zamengetrokken.

Van den 20sten. In brieven uit **Parijs**, door **Duitsche dagbladen** medegedeeld, wordt betoogd, dat de versterking dier hoofdstad niet tegen een' vijandelijken aanval van buiten, maar wel tegen oproerige bewegingen der inwoners zelven berekend kan zijn. Bijaldien, zeggen die brieven, het **Fransche leger** die fortificatiën, van elf mijlen in den omtrek, verdedigen moest, dan zoude het overige dier armee de andere gedeelten van het Land wellicht niet genoegzaam kunnen beschermen, behalve dat eene zoo talrijke bevolking, als binnen die muren besloten moet worden, niet lang zonder toevoer van buiten zoude kunnen bestaan, vooral niet, wanneer tevens voor de voeding van een groot leger, dat binnen de vestingwerken lag, gezorgd moest worden. Ook is het genoeg bekend, dat, volgens het tegenwoordig stelsel van oorlog, een buitenlandsch leger zijnen tijd niet in de regelmatige belegering van een' omtrek van elf mijlen verspillen zoude.

Naar luid van een bericht uit **Odessa**, van den 1 dezer, was toen het geheele 5de armee-korps, hetwelk bestemd was, om de **Circassiërs** te bevechten, reeds aldaar terug gekomen, en wachtte hetzelve op bevel, »om zich naar **Konstantinopel** in te schepen.» Den (14den) 26 Augustus was te **Nicolajeff** een ordonnance-officier des Keizers aangekomen met dépêches voor den admiraal **Lazareff**, waarbij deze gelast werd, zich gereed te houden, om oogenblikkelijk met de vloot in zee te steken. Daarop was terstond eene oorlogsbrik afgezonden, om de vloot, die in de ruime zee bezig was met oefeningen, onverwijd naar **Sebastopol** terug te doen keeren. Van den kant der Regering werden alom opgaven gevraagd omtrent het aantal koopvaardischepen, waarvan, in geval van eene oogenblikkelijke behoefte, gebruik gemaakt zoude kunnen worden, om uit **Odessa** troepen en oorlogs-behoeften over te voeren.

GROOT BRITTANJE.

LONDEN den 19 September.

Op gisteren heeft de heer **Guizot** eene langdurige bijeenkomst met den minister van buitenlandsche zaken gehad, waarbij hem officieel het traktaat van den 15 Julij moet overhandigd wezen. Te gelijk moet zulks aan zijn **Bewind** hebben plaats gehad. Het traktaat heet thans, na de toetreding van **Turkië**, het vijfzijdsche.

Als een bewijs, hoe lang planten-zaden hunne levens- en ontkiemkracht behouden kunnen, verfoonde 11. Woensdag, in het instituut van letteren en wetenschappen der stad **Londen**, de heer **Pattigrew** eenige tarwe, welke **Gardener Wilkinson** in eene graftombe te **Thebe** in **Egypte**, binnen eene hermetisch gesloten vaas, gevonden had. Van deze tarwe had hij twaalf korrels gezaid en hieruit was eene plant opgekomen, die tot eene hoogte van vijf voeten was opgegroeid en thans volkomen rijpe graankorrels bevat. Deze tarwekorrels waren dus waarschijnlijk dertig eeuwen bewaard gebleven zonder hare kracht te verliezen.

Van den 20sten. Gisteren waren de prijzen der fondsen niet williger, ten gevolge der laatste berigten uit **Alexandrië**, en de meening, dat van de zijde der **Porte** waarschijnlijk niet op het jongste aanbod van den **Onderkoning** zoude worden geantwoord, en dat derhalve, ondanks dit aanbod, de middelen van bedwang zouden worden te werk gesteld. Intusschen zijn de 3 pc. gecons. 88½ en 88½ gebleven.

Sedert het begin der tegenwoordige eeuw is de gezamenlijke bevolking van **Groot-Brittanie** omstreeks 16 ten honderd in elk tienjarig tijdvak toegenomen. In de groote steden is de vermeerdering veel grooter geweest. Zoo is, terwijl de vermeerdering in **Engeland** en **Wales** in 30 jaren, van 1801 tot 1830, ruim 47 ten honderd heeft bedragen, in de vijf voornaamste steden de bevolking door elkander 98 pc. toegenomen, te weten: in **Manchester** 109 pc., in **Glasgow** 108 pc., in **Birmingham** 73 pc., in **Leeds** 99 pc., en in **Liverpool** 100 pc. De bevolking dezer 5 steden bedroeg 844,700 in 1831, en thans is zij geklommen tot 1,126,000.

FRANKRIJK.

PARIJS den 19 September.

De heer **Libri** heeft aan den minister van publiek onderwijs een' brief gezonden, waarin hij het besluit, om **Parijs** door vestingwerken te versterken, ten hoogste goedkeurt, en verzoekt, dat zijn traktement als lid van het Instituut moge ingehouden worden, als eene bijdrage tot de onkosten voor dat belangrijk en nuttig werk.

Eenige politieke uitgewekenen, die gewikkeld waren in den aanslag op **Boulogne**, en welke door het Hof der Pairs op vrije voeten zijn gesteld, hebben bevel gekregen, om **Frankrijk** te verlaten.

Te **Ancona** hebben troebelen plaats gehad, waartoe het gerucht, dat **Frankrijk** weder die haven wilde bezetten, aanleiding schijnt gegeven te hebben. Op het zien van een **Fransch koopvaardischip**, dat men in den beginne voor eene oorlogsbrik hield, was eene menigte jong volk op de markt en bij de haven te hoop geloopt, en handgemeen geraakt met de karabiniers, die haar uiteen wilden drijven, waarbij een der militairen gedood en van weerszijden eenige lieden gekwetst werden. Twintig personen zijn in hechtenis genomen.

Espartero heeft aan de **Koningin-Regentas** van **Spanje**, op hare uitnoodiging, om met zijn leger naar **Madrid** te trekken, ten einde aldaar haar miskend gezag te herstellen, ten antwoord gegeven, dat hem zulks onmogelijk was, en dat hij, als eenig middel om de rust en goede orde te handhaven, de **Koningin** aanried, om bij een klaar en duidelijk manifest de natie de verzekering te geven, dat de constitutie geene verandering zal ondergaan; dat de tegenwoordige **Cortès** onthouden zullen worden, en dat de wetten, door diezelfde **Cortès** gemaakt, aan de nieuwe hijnen te roepen **Cortès** ter nadere overweging zullen worden onderworpen, en eindelijk, om tevens zes nieuwe ministers van liberale denk wijze, en mannen van zuiver grondbeginsels, als regtvaardig en verstandig bekend, te kiezen.

Hare Majesteit heeft, zich dus verlaten ziende van het leger, en zonder eenigen steun hoegenaamd, moeten besluiten, om aan de vorderingen van de misnoegden en aan de raadgevingen van haren generalissimus toe te geven, en diensvolgens een nieuw ministerie benoemd, bestaande uit de heeren **Sancho** als president van den raad en minister van buitenlandsche zaken, **Ximenès** voor financiën, **Gomez Becerra** voor justitie, **Cabello** voor binnenlandsche zaken, **Infante** voor oorlog en **Capaz** voor marine.

De heer *Spino*, die aan het hoofd van dit kabinet staat, is dezelfde, welke daags na het oproep van Barcelona met den heer *Gonzales* in het ministerie geroepen werd, doch toen den hem opgedragen post weigerde te aanvaarden, omdat hij de wet op de municipale besturen niet wilde intrekken, noch de Cortes onthouden en alle ambtverdragen niet door nieuwe wilde doen vervangen, in alle welke eisen H. M. nu moet toestemmen. Het onthouden van de Cortes is overigens een onwettig gevolg van het kiezen van een ministerie uit de minderheid der vertegenwoordigende Kamer.

De municipaliteit van Madrid deed, volgens de laatste tijdingen, alles wat mogelijk was, om haar gezag staande te houden en meer en meer uit te breiden. Om de plaats der Constitutie heeft zij vier stukken geschut doen planten voor het huis, waarin zij hare vergaderingen houdt. Verscheidene linie-regementen zijn in de hoofdstad aangekomen.

Uit Tulle meldt men, dat de nieuwe commissie van scheikundigen, met de heer *Orfila* aan het hoofd, door een bewerking met potasch, bestanden heeft, dat er wel degelijk rattenkruid in het lijk van den heer *Laffarge* was. De verklaring dier bevinding heeft op de aanwezigen ter terechtzitting van den 14den een pijnlijken indruk gemaakt; de beschuldigde scheen daardoor niet te worden aangedaan en bleef uiterlijk zeer kalm. Sedert is het regtsgebed niet kunnen voortgezet worden wegens een ernstige ongesteldheid van mevrouw *Laffarge*, die, naar sommigen willen, zich zelf vergiftigd zoude hebben.

Van den 20sten. Naar men verneemt, bestaat er tweespalt tusschen de heeren *Thiers* en *Guisot*, en beschuldigen zij elkander wederkeerig, van het sluiten van het laatste verdrag en de daaruit voortgevloeide verwikkelingen niet te hebben willen verhoeden.

Men schrijft uit Tulle, den 17 September. Voor twee dagen was het getuigen-verhoor reeds geheel afgelopen. Men verwachtte nog slechts een discussie over het wetenschappelijke rapport van den heer *Orfila* en de twee andere Parijsche scheikundigen, die laatstelijk het lijk van *Laffarge* onderzocht hadden, en dan zoude waarschijnlijk met de pleidooijen aanstonds een aanvang worden gemaakt. Maar van dit alles heeft nog niets kunnen plaats hebben, omdat mad. *Laffarge* derwijze ziek is geworden, dat zij, naar de eenstemmige verklaring der door het hof daartoe gecommiteerde geneesheeren, met geene mogelijkheid de debatten langer kan bijwonen.

In de zitting van eergisteren waren onder de getuigen *a décharge* eenigen, welke verklaring verdient medegedeeld te worden. Zoo hebben ettelijke personen, vroeger schuldeischers van *Laffarge*, verklaard, dat de beschuldigde uit vrije beweging zich voor aanzienlijke sommen borg voor haren man had gesteld, en dat zelfs na zijnen dood, toen het bleek, dat onderscheidene door hem afgegevene wissels van onderstelde of onbekende handteekeningen waren voorzien, zij, ten eere van de nagedachtenis van *Laffarge*, een persoonlijke verbintenis van 30,000 fr. had aangegaan, welke verbintenis, gevoegd bij hare vroegere, voor haren man gedane opofferingen, haar volkomen ruïneerde.

Wij hebben eindelijk van deze zaak, waarin alles zonderling is, nog iets bijzonders zonderlings te verhalen. Er is bijna geen dag voorbijgegaan, waarop de besch. niet een aantal nameloze brieven uit alle oorden van Frankrijk heeft ontvangen. In sommige worden hoop en bemoediging, in andere vrees en moedeloosheid, hier troost, daar dreigingen gevonden. Een gisteren door haar ontvangen nameloze brief, met het postmerk Parijs, was echter bijzonder merkwaardig. Daarin wordt haar verschooning gevraagd, dat men een vreeselijke en valsche beschuldiging op haar laat rusten, terwijl de briefschrijver uit haat tegen *Laffarge* hem heeft vergiftigd. Een nasporing naar zijnen persoon zoude inmiddels nutteloos zijn, daar hij gereed stond, om zich in de Seine nabij Parijs te werpen, mischien echter zoude zijn lijk in de Morgne terug gevonden worden; hij noemde zich niet, om zijne familie niet te ontreen.

De heer *Thiers* is gedurende meer dan drie weken gebleven, zonder conferentie met den gezant van Oostenrijk te hebben, en men merkte gestadig geheimzinnige handelen onder de representanten der het traktaat van Londen onderteekende Mogendheden op. Evenwel schijnt sedert eenige dagen de heer *d'Appony* zich met het Franche kabinet in toenadering gebracht te hebben, en door den heer *Thiers* verscheidene malen gerescepiërd te zijn geworden. Men verneemt, dat prins *Metternich* aan den heer *de St. Aulaire* verzekerd heeft, dat, indien *Mehemed Ali* bemiddelde, om zijne eischen tot het levenslang bezit van Syrië te beperken, Oostenrijk zich er voor verklaren zoude, om de Oostenrijksche zaken op eenen zoo billijken grondslag te schikken. In het geval, dat alsdan eenigen der onderteekende Mogendheden mochten weigeren daarin toe te stemmen, zoude Oostenrijk zich aan de quadruple alliantie onttrekken.

In de *Gazette de Midi*, van den 16den, leest men:

Een handelsreis deelt ons den volgende brief uit Damascus mede, die eenen overweldiging door de Engelschen in Azië vermeldt.

DAMASCUS, den 17 Augustus. Brieven van zeer verschen datum uit Bagdad berichten ons, dat de Engelschen zich meester gemaakt hebben van Rak-el-French, een stad, slechts 3 uren van Bassorah, en die tot het pachaliek van Bagdad behoort. Zij schijnen voornemens te zijn op dit punt een armee te heere te brengen, bestemd, om tegen de aan *Mehemed Ali* onderworpen Arabische kust te ageren.

Van den 21sten. Het ministerieel dagblad *le Constitutionnel* beweert heden, dat wij 1000 bereden stukken veldgeschut bezitten, maar dat het Gouvernement dit getal op 1600 wil brengen. Onze voorraad van vuurwapenen, aannemende een armee van 630,000 soldaten en 300,000 nationale gardes te bezitten, is zoo groot, dat zulks nagenoeg 3 schutgeweren per man zoude nitmaken.

Onze arsenalen bevatten geen toereikend materieel voor de wapening onzer vestingen; men heeft dus een duizendtal stukken batterijgeschut doen gieten; dus heeft men zich van eenen voorraad van koper, tin en ijzer voorzien. De magazijnen van den staat waren overgevuld met buskruid, kanonkogels, granaten, bommen, enz.; ook heeft men zich vergenoegd, om zwavel en salpeter op te koopen, ten einde in het deficit onzer approvisionnementen te voorzien.

Men heeft lakens aangekocht, en kleermakers-werkplaatsen *a la suite* der regimenten ingericht, om de monteringen der nieuwe rekruten te vervaardigen. De kazernen leverden voor slechts 300,000 man werkplaatsen op, men heeft 80,000 harken doen opstaan, waarvan 30,000 bestemd zijn, om voor Parijs een kamp van militaire werklieden te formen. De overigen zullen verdeeld worden: 15,000 rondom Metz, 15,000 rondom Châlons, 15,000 rondom Belfort en 6000 te St. Omer.

Het getal der infanterie-regementen, eindelijk, dat slechts 88 beliep, is tot 100 gebracht, en de effectieve sterkte der kavallerie zal 60,000 man bedragen.

Door buitengewone gelegenheid heeft men bereids te Parijs de ontknooping van het geregtelijke drama te Tulle vernomen. Mad. *Laffarge* is door de jury schuldig verklaard en voorts tot tepronkstelling en levenslang dwangarbeid veroordeeld.

De gezant van Engeland heeft gisteren zijne diplomatische betrekking weder aanvaard.

De dagbladen van Lyon van den 20sten melden, dat de Rhône in den nacht tusschen den 19 en 20sten buiten zijne oevers getreden is en eene overstroming ten gevolge heeft, van welke men groote onheilen voorziet. De gemeenschap met sommige steden is er geheel door afgebroken.

De stoomboot *Fulton* heeft, met geheime dépêches voorzien en denkelijk naar Alexandria bestemd, de haven van Toulon den 16 dezer verlaten.

Het Fransch eskader, onder den admiraal *la Suse*, uit tien linesschepen, twee kleinere vaartuigen en eene stoomboot bestaande, is ter hoogte van het eiland Cyprus gepraaid, naar Beyruth koers houdende.

De Engelsche en Portugesche ambassadeurs hebben Madrid verlaten en zijn naar Valencia gerisd, welk voorbeeld men dacht dat door al de overigen gevolgd zoude worden.

Men sprak van troebelen, welke te Cordua waren uitgehorsten. Cadix is in staat van beleg gesteld en de orde is er gehandhaafd geworden.

Van den 22sten. 3 pCt. Fransche Fondsen cont. 73.50. Dito op ult. 73.55. Dito 5 pCt. cont. 105.50. Dito op ult. 105.50. Bank-Actien fr. 2780. België 5 pCt. 98. Dito 3 pCt. 63.50. *Ardoins* 5 pCt. 22½. *Passive* 5½. Napels, *Fisco* 5 pCt. 95.85. Dito op ult. 96.25. Portugal 3 pCt. 20½.

Op het einde der beurs schenen er slechte tijdingen uit het Oosten te zijn aangekomen.

BELGIE.

BRUSSEL den 21 September.

Te Gent is in den nacht van Zaterdag op Zondag jl. een vreeselijke brand uitgebroken in de katoenspinnerij der heeren *Delcroix*, *Tielman* en *H. van Loo*, in de rue de Bruges. De vlammen verhieven zich als het bouquet van een onmetelijk groot vuurwerk, en myriaden vonken vervulden de lucht, en, van de plaats der vuurwoede tot aan het plein du Lion d'or, en zelfs nu en dan tot aan de St. Bavo's kerk zich uitspreidende, overdekten zij de daken der huizen met eenen vuurgloed. De spoedig aangebrachte, ijverige en krachtvolle hulp heeft echter slechts de belendende huizen kunnen vrijwep; de beide groote gebouwen der fabriek moesten aan de onoverwinnelijke vlammen worden ten prooi gelaten en zijn, tot op de buitenmuren na, geheel in asch en puin verkeerd. De meca-

nische fabriek-toestellen waren alleen geassureerd. De oorzaak van den brand tot dus verre onbekend. Een der machinisten van het etablissement was op denking in bechtel genomen.

Van den 22sten. De Parijsche brieven en dagbladen hebben ons geene tijdingen uit het Oosten aangebragt. De kwestie van vrede of oorlog sluimert; men is langzaam te weten, wat de waarheid is van den vormaligen uitslag der door den *Ministry* gevoerde onderhandelingen; maar inmiddels gaan de fondsen weder achteruit. De tijdingen uit Spanje worden steeds ernstiger; het door *Espartero* voorgelegene ministerie, zich niet sterk gevoelende, om de spits te bieden aan onzekerheden en de bruisende hartstogten, heeft het staatsgezag geweigerd, wat te Madrid *demissie* geen wordt genoemd.

Welk wij hebben voorspeld, bedreigt regeringloosheid al datgene te vernietigen, dat de burgeroorlog in het Schiereiland had in wezen gelaten. Na stroomen van verschen, gansche provinciën verwoest, zeven jaren lang, ten aanschouwe van het gansche Europa, allerlei onze eeuw tot schande verstrekkende gruwelen begaan te hebben, om twee koningschappen te ondersteunen, schijnen de Spanjaards geneigdheid te betoonen, om hunne afschuwelijke tooneelen te hernieuwen, omverwerping van het eerst vrijgevochten Koningschap. Wanneer men de geschiedenis raadpleegt van alle volken, gedurende hunne revolutiën of kort na dezelve, alsdan zal men ontwaren, dat, telkenmale als de militaire gezagvoerders zich aangelegenheden van staatkunde of bestuur mengen, al de rampen zich vertoont welke regeringloosheid slechts immer kan opleveren.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 20 September.

Naar men verzekert, zal Z. M. de Koning zich in het begin der volgende naar het Loo begeven.

Men verneemt, dat het Z. M. bebaagd heeft, den heer *J. H. J. Wellen*, die H. K. H. Mevrouw de Erfsprinses van Oranje, bij hare bevaling, heeft te staan, tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw te benoemen.

De generaal *Prisse*, adjudant van Z. M. den Koning der Belgen, president der Belgische commissie van de grenscheiding, benevens den luitenant-judant *Goffinet*, secretaris van genoemde commissie, zijn thans alhier aangekomen; hunne komst staat niet de werkzaamheden der vermelde commissie in verhoeden.

In deze residentie zien thans het licht twee uitgaven der Grondwet des Koninkrijks als dezelve, na de onlangs daarin gebragte wijzigingen, luidt, met de deeling van de artikelen der Grondwet van 1815. Ook ziet het licht het boek van het Wetboek van Strafrecht, in eene doorlopende reeks van artikelen van

Van den 22sten. Z. M. heeft benoemd tot wethouder der stad Leeuwarden den heer *G. van Wageningen*, lid van den raad der stad, in plaats van den heer *J. H. van Baalen*.

Tusschen dit Rijk en de republiek Texas zoude een traktaat zijn gesloten en door de wederzijdsche gevolmagtigden, Z. Exc. den heer baron *Verstolk Soelen* en den zich thans in deze residentie bevindenden generaal *James Hamilton* op den 18 dezer maand onderteekend.

AMSTERDAM den 21 September.

Men schrijft ons uit Parijs, onder dagteekening van den 19 Sept.: Ik bepaal heden tot de enkele, maar gewichtige mededeeling, dat de heer *Thiers*, zo mij verzekerd wordt, namens het Gouvernement, aan de vertegenwoordigende vier groote Mogendheden, tekenaren van het traktaat van den 15 Juli, hebben gegeven, dat de voorstellen, door den Onderkoning aan de Porte gedaan welke ik u heb opgegeven, Frankrijks ultimatum zullen uitmaken; met de voeging, dat hetzelfde, wanneer die voorstellen worden afgewezen, de vreesche pacht in openbaren strijd met de wapenen zal onderteekenen.

Van den 22sten. Ten aanzien van de gebeurtenissen in het Schiereiland, ons van Parijs, onder dagteekening van den 20 dezer, het volgende gemeld:

Hetgene ik vreesde, is gebeurd: de benoeming van het nieuwe ministerie heeft het bagchelijke der stelling nog niet doen ophouden, in welke de Regent zich bevindt, wier gezag en invloed te niet gaan, tegenover de magt van het visionele bestuur van Madrid. Het is op het aandringen van dat bestuur, dat de voemde ministers aan de Koningin hebben te kennen gegeven, dat zij de porties, die hun zijn aangeboden, niet kunnen aannemen. Dit schijnt te bewijzen, dat de Regent niet meer erkend wordt.

Het Gouvernement heeft, zoo als men mij verzekert, een telegrafische sche ontvanger, de kennisgeving behebende, dat de junta van Madrid eene van nationale conventie heeft ingesteld, tot welke afgevaardigden van alle provinciën geroepen zijn, ten einde te beraadslagen over de maatregelen, welke in de tegenwoordige en moeilijke omstandigheden, waarin zich Spanje bevindt, bevestigend genomen te worden.

Van den 23sten. Men schrijft ons, dat dezer dagen door Z. M. een commissie is benoemd, ten deel hebbende het beramen eener meer zekere om ter wegneming van bestaande misbruiken, den graaf van Myopie (Bijheid) bij het onderzoek der lotelingen voor de Militie-Raden te kunnen komen, en welke commissie zal bestaan uit de heeren: hoogleraar *J. C. D. Bergh*, inspecteur-generaal van de geneeskundige dienst der land- en zeemagt, *F. J. van Maanen*, raad adviseur bij het departement van binnenlandsche zaken, *A. Lipkens*, adviseur voor de schei- en werktuigkundige aangelegenheden van voorschreven departement; dr. *P. L. Bekkers*, eerste officier van gezondheid geneeskundige dienst der land- en zeemagt; *G. Simons*, adviseur voor de scheikundige zaken, bij het departement van financiën.

Den 23 Maart jl. overleed te Baros, ter Noordwestkust van Sumatra luitenant-kolonel *Roeps*, Ridder der Militaire Willems-Orde 3de klasse, en de Orde van den Nederlandschen Leeuw, kommandant van Zr. Ms. troep Baros, aan de gevolgen eener wonde in den buik, in den morgen van dien dag komen in het gevecht tegen de Atsejenders.

Te Hasselt is op den 19 dezer zekere *Stiers*, eigenaar eener jeneverstoker in den kokenden ketel gevallen. — Hoewel hij er spoedig werd uitgebaald, men reeds zoo veel geleden, dat hij nog dien zelfden dag een marteldood is gestorven.

In eenen partikulieren uit Parijs van den 21 dezer wordt het volgende gemeld:

Volgens berichten uit Valencia, is de Koningin-Regentes, om zich te onttrekken aan de kwellingen, waaraan zij ten doel stond, verplicht geweest zich in paleis te Valencia op te sluiten, met last, om niemand, wie hij ook zijn, zonder haar uitdrukkelijk verlof, tot hare persoon toe te laten. Gelijk heeft de Regentes het bulletin van Valencia verklaard te zijn het *Journal*, en in hetzelfde doen te kennen geven, dat ieder, die aan de van Madrid mogte gehebramen, als verrader des Vaderlands zal worden veroordeeld en gestraft. — Het is u bekend, dat het provisioneel bestuur van Madrid straffe des doods heeft aangekondigd tegen ieder, die gemeenschap mogt hebben met het gouvernement te Valencia.

De tijdingen van Barcelona gaan tot den 16den. — *Espartero*, die zich aldaar bevond, had zich verzet tegen de oprigting eener junta van bestuur hoofdstad van Catalonië.

ROTTERDAM den 20 September.

Naar men verneemt, zoude het dezer dagen bij de Hooge Regering een deliberatie uitmaken, om eenige wijzigingen en andere bepalingen in het Reglement rakende de instructie van kapiteins en gezagvoerders van koopvaardij-schepen te stellen. Hetzelve zoude ten doel hebben, de magt, hun op die schepen toegevoerd naar reglementaire bepaling vast te stellen, ten einde toch eenmaal de vuldige en meest gegronde klagen van het scheepsvolk over de handelwijze sommige kapiteins, hun op de reis naar elders aangedaan, te doen ophouden.

ZUTPHEN den 20 September.

Men verneemt, dat gisteren namiddag de bliksem den mist der van K. herwaarts onder weg zijnde stoomboot *Dreus* getroffen heeft. Hoe zeet, de kajuit, waarheen de regen de passagiers bijgedreven had, op het oogenblik van den slag, lichtschittering gezien en sedert in het dek boven de eene scheur ontdekt is, zoodat het schip, dat althans een deel van het dek ke vuur in de kajuit is doorgedrongen, heeft niemand letsel bekomen. Al is de kok van het schip door den schok omver geworpen. Het bovendeck den maat, dat door den bliksem getroffen was en waaraan eene ketting hing, heel verbrjeld.

NIJMEGEN den 22 September.

Heden worden alhier verwacht, per stoomboot van Keulen, Z. M. de Koning van Wurtemberg, reizende onder den naam van graaf von Teck, met gevolg van 's Hage, Z. K. H. de Erfsprins van Oranje, om zijnen schoonvader, Z. M. de Koning van Wurtemberg, af te wachten en morgen ochtend te zamen van Utrecht naar 's Hage te vertrekken.

Op den 2 October aanstaande zullen aan het lokaal van het gouvernement Leeuwarden worden aanbesteed:

Het leggen van de aardebaan voor de bestrating des grooten wegs van Leeuwarden tot Harlingen, ter lengte van 24,526 ellen, en zulks in drie percelen, mede het bestraten van opgenoemde weg, gedeeltelijk met gekalkte, gedeeltelijk met verbrjeldde keijlen, volgens de hewerking van *Mac Adam*, gaders het beschulpen van den weg naar het Bildt van Marssum tot den Langheweg; en zulks in vier percelen.

...bevat een Koninklijk besluit van den 16 dezer, omtrent het ... en uitgeven van een nieuwe officiële uitgaaf van de Grondwet van het Koninkrijk der Nederlanden (Staatsblad no. 60). Hetzelfde besluit in: — » Er zal, ... van onzen secretaris van Staat, een nieuwe officiële uitgaaf van de Grondwet van het Koninkrijk der Nederlanden, ter Lande drukkerij gedrukt, ... uitgegeven, waarin ieder op hare plaats zullen worden opgenomen de veranderingen en bijvoegingen, welke door de wetten van den 4 Sept. j. (Staatsbl. no. 50) in de Grondwet zijn gebragt; met verandering, voor zoo veel noodig, ... zoodanig en in dier voege, als zulks is bewerkstelligd in het ... door Onzen secretaris van Staat gewaarmerkt, en hetwelk aan de ... van Ons tegenwoordig besluit zal gehecht blijven. »

Aan de Redactie der Groninger Courant.

KORVORDEN den 17 September.

De lange winteravonden vertoonen zich weder in het verscheid en met dezelve nadert ook de duisternis, als onafscheidelijke travant van het barre seizoen. Wij vragen, of hier ter stede wederom even veel zal worden gedaan, als telken jare, om in die duisternis eenig licht aan te brengen? Of wij 's avonds of 's nachts, langs de straten, ook weder allerlei hinderpalen op onzen weg zullen ontmoeten, als daar zijn: ... en karren, zand- en meshoopen, drekpoelen en moddergoten, al te rijkelijk ... voorzien? Of aan de stadslandstads (die van het Rijk maken hierop een lof ... mitzondring) weder steeds die hoogst karige mate van olie zal worden toege- ... als zulks in het verleden jaar pleegde te geschieden? Of diezelfde lantarens ... te 9 uren 's avonds haar licht zullen gebluscht hebben, in plaats van gedurende ... nacht den voorbijganger tot bank te strekken? Of er meer doeltreffende ... zullen worden aangewend, om de straten, vooral des avonds, rein en zin- ... te houden, opdat niemand, bij eene (vermoedelijke) Egyptische duisternis, zich ... zijner kleederen of eenig ander ongeval te beklagen hebbe? ... doen deze vragen, opdat men later niet zegge, dat niemand zich de zaak aantrok- ... voor dezelve gewaarschuwd heeft. Als wij eenige donkere avonden der maand ... en het gevaar, dat ons toen konde treffen, tot maatstaf nemen, — dan ... wij ons weinig goeds van de straatverlichting onzer stad en beklagen bij ... reeds de slagtoffers, waarvan men in de aanstaande herfst- en winteravonden ... zal bewijzen.

AANKOMST EN VERTEEK VAN SCHAPE.

... te Nyborg, den 11 Sept., kaplt. Kwijt, *Hindrika*, van Amsterdam n. Aar- ... Te Holtenau, den 15 Sept., Onker, *Johanna*, van Metel n. Harlingen, — den ... Van Wijk, *Neerland's Welvaart*, van Dantzig n. Amsterdam, — de Boer, *de goede ...* van Straalsund n. Antwerpen, — Te Rendsburg, den 14 Sept., Hund, ... van Straalsund n. Amsterdam, — Pronk, *de hopende Zeeman*, van Kiel n. Hol- ... Veenstra, *Aukje*, van Rouan n. de Oostzee, — de Vries, *Tekla*, van Sappe- ... de Oostzee, — Te Tonnigen, den 14 Sept., Naatje, *Anna Margaretha*, van ... n. Koningsbergen, — Kramel, *Jana*, van Hamburg n. Riga, — Liefjijn, *de goede ...* van Hamburg n. Elbing, — den 16den, de Jonge, *Stellina Holtes*, van ... n. Koningsbergen, — Orre, *de 2 Gebroeders*, van Hamburg n. Dantzig, — de ... *Hendrika*, van Amsterdam n. Kiel, — Timmer, *Koophandel en Zeever*, van ... n. de Oostzee, — Klein, *St. Antonius*, en *Jansje*, *Jenneke*, beide van de ... de Oostzee, — de Vries, *de hoop*, van Londen n. de Oostzee. ... gekomen te Amsterdam, den 21 Sept., kaplt. Tap, *Hillegina*, van Newcastle, — ... *Neptunus*, van Archangel, — Mantendam, *Arlane*, van Dantzig, — Bolhuis, ... van Hamburg, — Rozeboom, *Eendragt*, en Rozeboom, *Onderneming*, beide van ... Te Zwolle, den 17 Sept., Schippers, *Stad Almo*, van Hull, — Te Texel, ... Glim, *Remke*, van Archangel, — Niemann, *Sophie*, en Bonjer, *Concordia*, ... Riga, — Hazewinkel, *jonge Cornelius*, van Koningsbergen, — de Jong, *Luzas*, ... van Dantzig, — Cappen, *Ellenbach*, van Laurvig, — In het Vile, den 19 Sept., ... *de Hillegina*, van Koningsbergen, — Dokman, *Neptunus*, van Archangel, ... *Margaretha*, van Stettin, — Te Helvoert, den 19 Sept., Doornbos, *Alida*, ... de Groor, *Jantje*, en Roelofsma, *Hillegina Geerdina*, alle drie van Ber- ... den 21sten, Schuring, *Petronella*, van Larnooft, — Kramel, *Johanna Maria*, van ... Te Genna, den 22 Sept., Zeven, *Bours van Schiedam*, v. Amsterdam, — Op ... van Bordeaux, den 15 Sept., de Weerd, *Pleier*, van Petersburg, — Te Ko- ... den 18 Sept., de Boer, *Gesina*, van Amsterdam, — Te Northshields, den 19 ... *de 6 Gezusters*, van Harlingen, — Boil, *Newcastle*, van Amers- ... Te Hamburg, den 17 Sept., Visser, *Tijde*, van Rotterdam, — Te Wismer, ... Prijs, *Lammegina*, van Rouken, — Te Memel, den 10 Sept., Boer, *Mar- ...* Te Zwolle, — Te Boldera, den 8 Sept., Klassen, *Anna Maria*, en den 9den, ... *de Vriendchap*, beide van Amsterdam, — den 11den, Stuurman, *Alida*, van ... Veen, *Harmonie*, en Lindeboom, *Gertje*, beide van Schiedam, — Ro- ... *Antonius*, en Roskamp, *Luna*, beide van Amsterdam, — den 12den, de Grooth, ... *de Hillegina*, van Schiedam, — Te Kroonstad, den 8 Sept., Sok, *Penna*, van ... Te Bayonne, den 14 Sept., Hendriks, *Hubert Cornelis*, van Amster- ... Te Rotterdam, den 17 Sept., Boomgaard, *Margaretha*, van Groningen naar ... Te Maastricht, den 2 Juli, Visser, *Saaiheid*, van Amsterdam, — Te Caen, ... den 21 Sept., de Jonge, *Bongina*, van Dordrecht, — Te Cuxhaven, den 16 Sept., ... *Catharina Sophie*, van Glückstad naar Amsterdam, — den 18den, Scholken, ... van Rostok naar de Zaan, — Bontekoe, *Geenruid*, van Rostok naar Zwolle. ... van Zwolle, den 17 Sept., kaplt. Wietinga, *de jonge Willem*, op avon- ... Ten Tenzel, den 19 Sept., Visser, *de Eendragt*, naar Londen, — Van Hiltvoet, ... den 18 Sept., Brakke, *Hillegina*, en *Mik*, *Zeeleest*, beide naar Liverpool, — Van Hiltvoet, ... *de Hillegina*, op avon- ... Te Rotterdam, den 18 Sept., Naatje, ... *de Hillegina*, naar de Oostzee, — Naatje, *de jonge Hendrik*, naar Stettin, — Tati, ... *de Hillegina*, naar Noordweg, — Van Groenock, den 14 Sept., Boer, *Geerdina*, naar ... Rotterdam, — Van Liverpool, den 15 Sept., Bades, *Concordia*, en *Clamer*, *Johanna Maria*, beide naar Dordrecht, — Van Cardiff, den 16 Sept., Schreuder, *Onderneming*, ... Rotterdam, — Van Bremerhaven, den 15 Sept., Vlaakamp, *Engelina*, naar Peters- ... — Zant, *de Vriendchap*, naar Jutland, — Van Christiansand, den 1 Sept., Haver- ... *Petrus en Helena*, naar Nantes, — Van Drammen, den 2 Sept., Pott, *de Bro- ...* — Van Harlingen, — Van Boldera, den 9 Sept., Koop, *Marlin*, naar Elsenor, ... Van Kroonstad, den 6 Sept., Katsijna, *de Spruit*, en den 8den, de Vries, *Johanna*, ... beide naar Amsterdam, — Visser, *Gesina*, naar Harlingen, — den 10den, Houtzager, ... *Onderneming*, naar Hamburg, — Hazewinkel, *Alberdina*, naar Amsterdam, — Harding, ... *de Hillegina*, van Bayonne, den 14 Sept., Burja, *Eendragt*, naar Amster- ... van Rotterdam, den 25 Aug., de Jong, *Alida Elisabeth*, naar Schiedam, ... *de Hillegina*, naar Amsterdam, — Van Gravesend, den 18 Sept., de Jonge, ... *de Hillegina*, naar Amsterdam, — Kaplt. Bos, van Amsterdam naar Suriname, was den 12 Sept. ... op de hoogte van Dordrecht.

Het schip *Akhe Boon*, kaplt. Poijet, van Liverpool naar Rotterdam, te Beaumaris binnen, heeft den 14 Sept. de reis voortgezet.
ZOUTKAMP den 24 Sept. Den 22 dezer is van hier vertrokken kaplt. Smij, 3 Gezus- ... naar Hamburg. — Zeilklar, den 24sten, kaplt. Dykhuis, *de jonge Louwe*, naar Hamburg.

Voor de Weduwen en Weezen op Ameland is weder met dankzegging ontvangen:
Van N. N. . . . . f 1,00.
Bedrag der vorige giften = 81,42.
f 82,42.

Normaals blijve de nood der ongelukkigen aanbevolen.
Groningen den 24 September 1840.

C. H. VAN HERWERDEN, C.H.z.

De KOMMISSIE voor de ZONDAGSSCHOLEN vergadert op Vrijdag, den 1 October 1840, des namiddags te half vier, in het Provinciehuis alhier, mede nieuwe LEERLINGEN, die den leeftijd van zestien jaren bereikt moeten hebben, op te nemen.

Namens de Kommissie: M. A. AMSHOFF.

GROOT STUDENTEN-SCHUTTERSFEEST,
op ZATURDAG, den 26 September e.k.

KAARTJES zijn te bekomen bij KREEMER, buiten de Boteringepoort, f 0 — 50.

Op ZATURDAG AVOND, den 26 dezer,
op de Zaal van de Societät *Vriendchap*, ten Huize van de JONGE, ... voor de Leden en derzelver Geïntroduceerden, de Heer HYPOLITE ... alom vermaarden Hond *MUNITO*, de *Phoenix* van Europa, on- ... Begrijprijke Kunsten, bij Programma breeder omschreven, laten ...

M U Z I J K.
de SOCIETEIT de *HARMONIE*, op ZONDAG, den 27 September 1840, ... te geven uren.

GEBOORTE- HUWELIJS- EN STERFBERIGTEN.
Utwierda den 18 September 1840. Heden avond beviel, op den Huize ... zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen Zoon de Hoog Wel- ... Vrouw C. LEWE van ADUARD, geboren CLEVERINGA.

Heden beviel van een DOCHTER L. HEIKENS, Echtgenoot van H. VERVER.

Zwennook den 23 September 1840.
Heden verloor zeer voorspoedig van een Zoon HARMINA H. GLAS, ... van

S. J. HUIZINGA.

Heden beviel gelukkig van eenen ZOON ALOISIA RAKEN, geliefde Echt- genoots van

J. E. UCHTMANN.
Groningen den 22 September 1840.

Heden beviel mijne hartelijk geliefde Echtgenoots ANNETA GRETRUIDA, zeer voorspoedig van een welgeschapen DOCHTER.
Mansum den 22 September 1840.

A. J. HAMERSTER.
Heden beviel Echtgenoot, Vrouwe HILLEGONDA ADRIANA FRITH, beviel heden voorspoedig van een DOCHTER
Groningen den 24 September 1840.

Mr. H. L. WIOHERS.
Getrouwd:
J. M. VRIEMOET DRABBE,
Medec. et Art. Obstetr. Doctor,
en
M. E. J. VAN SPRANGH.

GRETTRUIDENBERG den 17 September 1840.
Getrouwd:
E. J. BORGESIUUS,
Predikant te Rolde,
Weduwnaar van E. R. PELINCK,
en
H. HOMAN,
van Rolde.

Rolde den 17 September 1840.
Heden beviel Echtgenoot, de Wedel Gastreng Heer WILLEM ADRIAAN VAN DER VLIES, in den ouderdom van 43 jaren; een kortje, doch hevige ziekte maakte een einde aan zijn leven; mij zes kinderen nalatende.
Kampen den 16 September 1840.

A. PALMER,
Wedw. W. A. VAN DER VLIES.
Onze Liefeling IDSCO JOHANNES HOEKSTRA is niet meer! Slechts vier jaren en acht maanden mogten wij ons in zijn bezit verheugen.
Groningen den 18 September 1840.

B. KRAIJ.
P. M. KRAIJ,
geb. HOEKSTRA.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Wedel Gastreng Heer WILLEM ADRIAAN VAN DER VLIES, in den ouderdom van 43 jaren; een kortje, doch hevige ziekte maakte een einde aan zijn leven; mij zes kinderen nalatende.
Kampen den 16 September 1840.

A. PALMER,
Wedw. W. A. VAN DER VLIES.
Onze Liefeling IDSCO JOHANNES HOEKSTRA is niet meer! Slechts vier jaren en acht maanden mogten wij ons in zijn bezit verheugen.
Groningen den 18 September 1840.

B. KRAIJ.
P. M. KRAIJ,
geb. HOEKSTRA.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Wedel Gastreng Heer WILLEM ADRIAAN VAN DER VLIES, in den ouderdom van 43 jaren; een kortje, doch hevige ziekte maakte een einde aan zijn leven; mij zes kinderen nalatende.
Kampen den 16 September 1840.

A. PALMER,
Wedw. W. A. VAN DER VLIES.
Onze Liefeling IDSCO JOHANNES HOEKSTRA is niet meer! Slechts vier jaren en acht maanden mogten wij ons in zijn bezit verheugen.
Groningen den 18 September 1840.

B. KRAIJ.
P. M. KRAIJ,
geb. HOEKSTRA.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Wedel Gastreng Heer WILLEM ADRIAAN VAN DER VLIES, in den ouderdom van 43 jaren; een kortje, doch hevige ziekte maakte een einde aan zijn leven; mij zes kinderen nalatende.
Kampen den 16 September 1840.

A. PALMER,
Wedw. W. A. VAN DER VLIES.
Onze Liefeling IDSCO JOHANNES HOEKSTRA is niet meer! Slechts vier jaren en acht maanden mogten wij ons in zijn bezit verheugen.
Groningen den 18 September 1840.

B. KRAIJ.
P. M. KRAIJ,
geb. HOEKSTRA.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Wedel Gastreng Heer WILLEM ADRIAAN VAN DER VLIES, in den ouderdom van 43 jaren; een kortje, doch hevige ziekte maakte een einde aan zijn leven; mij zes kinderen nalatende.
Kampen den 16 September 1840.

A. PALMER,
Wedw. W. A. VAN DER VLIES.
Onze Liefeling IDSCO JOHANNES HOEKSTRA is niet meer! Slechts vier jaren en acht maanden mogten wij ons in zijn bezit verheugen.
Groningen den 18 September 1840.

B. KRAIJ.
P. M. KRAIJ,
geb. HOEKSTRA.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Wedel Gastreng Heer WILLEM ADRIAAN VAN DER VLIES, in den ouderdom van 43 jaren; een kortje, doch hevige ziekte maakte een einde aan zijn leven; mij zes kinderen nalatende.
Kampen den 16 September 1840.

A. PALMER,
Wedw. W. A. VAN DER VLIES.
Onze Liefeling IDSCO JOHANNES HOEKSTRA is niet meer! Slechts vier jaren en acht maanden mogten wij ons in zijn bezit verheugen.
Groningen den 18 September 1840.

B. KRAIJ.
P. M. KRAIJ,
geb. HOEKSTRA.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Wedel Gastreng Heer WILLEM ADRIAAN VAN DER VLIES, in den ouderdom van 43 jaren; een kortje, doch hevige ziekte maakte een einde aan zijn leven; mij zes kinderen nalatende.
Kampen den 16 September 1840.

A. PALMER,
Wedw. W. A. VAN DER VLIES.
Onze Liefeling IDSCO JOHANNES HOEKSTRA is niet meer! Slechts vier jaren en acht maanden mogten wij ons in zijn bezit verheugen.
Groningen den 18 September 1840.

B. KRAIJ.
P. M. KRAIJ,
geb. HOEKSTRA.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Wedel Gastreng Heer WILLEM ADRIAAN VAN DER VLIES, in den ouderdom van 43 jaren; een kortje, doch hevige ziekte maakte een einde aan zijn leven; mij zes kinderen nalatende.
Kampen den 16 September 1840.

A. PALMER,
Wedw. W. A. VAN DER VLIES.
Onze Liefeling IDSCO JOHANNES HOEKSTRA is niet meer! Slechts vier jaren en acht maanden mogten wij ons in zijn bezit verheugen.
Groningen den 18 September 1840.

B. KRAIJ.
P. M. KRAIJ,
geb. HOEKSTRA.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Wedel Gastreng Heer WILLEM ADRIAAN VAN DER VLIES, in den ouderdom van 43 jaren; een kortje, doch hevige ziekte maakte een einde aan zijn leven; mij zes kinderen nalatende.
Kampen den 16 September 1840.

A. PALMER,
Wedw. W. A. VAN DER VLIES.
Onze Liefeling IDSCO JOHANNES HOEKSTRA is niet meer! Slechts vier jaren en acht maanden mogten wij ons in zijn bezit verheugen.
Groningen den 18 September 1840.

B. KRAIJ.
P. M. KRAIJ,
geb. HOEKSTRA.

Te Groningen, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met autorisatie.)